ΘΩΜΑ ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΗ
ΚΑΘΗΓΗΤΗ ΦΙΛΟΛΟΓΟΥ

ΑΡΧΑΙΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΛΥΡΙΚΟΙ
ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

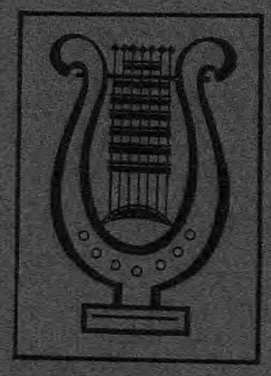

ΑΛΚΑΙΟΣ - ΑΛΚΜΑΝ - ΑΝΑΚΡΕΩΝ
ΑΡΧΙΛΟΧΟΣ - ΒΑΚΧΥΛΙΔΗΣ - ΘΕΟΓΝΙΣ
ΚΑΛΛΙΝΟΣ - ΜΙΜΝΕΡΜΟΣ - ΞΕΝΟΦΑΝΗΣ
ΠΙΝΔΑΡΟΣ - ΣΑΠΦΩ
ΣΗΜΩΝΙΔΗΣ Ο ΑΜΟΡΓΙΝΟΣ - ΣΙΜΩΝΙΔΗΣ Ο ΚΕΙΟΣ
ΣΟΛΩΝ
ΣΤΗΣΙΧΟΡΟΣ - ΤΕΡΠΑΝΔΡΟΣ - ΤΥΡΤΑΙΟΣ

ΒΕΡΟΙΑ 1975

01
B

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΕΝΤΡ. ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΔΙΕΥΘ. ΕΠΙΣΤ. ΠΛΗΡΟΦ.

GRVER_01049

ΔΩΡΕΑ
Δημοσίου

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
Αριθμός Εισαγωγής: 45500 ΤΙΣΒ
Ημερομηνία Εισαγωγής: 30-12-82
Ταξινομικός Αριθμός: 884.01
Αρχαία

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & Θ...

0140094311

0140009117

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροια

ΕΡΓΑ ΤΟΥ ΙΔΙΟΥ

«ΠΑΤΡΙΔΕΣ ΤΗΣ ΚΑΡΔΙΑΣ» Ποιήματα

ΕΤΟΙΜΑ ΓΙΑ ΕΚΔΟΣΗ

«ΣΤΗΝ ΠΟΛΗ ΤΩΝ ΔΑΚΡΥΩΝ» Ταξιδιωτικό

«ΠΑΤΡΙΔΕΣ ΚΑΙ ΚΑΗΜΟΙ» Ποιήματα

Σ. Μ.

Γιὰ τὴ μετάφραση, ποὺ προσπάθησα νὰ τὴν κάνω ὅσο μοῦ ἦταν μπορετὸ πιὸ πιστὴ στὸ πρωτότυπο, χρησιμοποίησα τὸ γυμνασιακὸ βιβλίο «Ἀρχαῖοι Ἕλληνες Λυρικοὶ» καὶ διατήρησα τοὺς τίτλους τῶν ἀποσπασμάτων ὅπως τοὺς ἔχει τὸ σχολικὸ βιβλίο, ἐκτὸς ἀπὸ δυὸ - τρεῖς περιπτώσεις ποὺ πρόσθεσα κι ἕναν δικό μου γιὰ νὰ βοηθήσω τὸν ἀναγνώστη νὰ πλησιάση πιὸ εὔκολα σ' αὐτὸ ποὺ θέλει νὰ πῆ ὁ ποιητής.

Δὲν ἔβαλα τὸ ἀρχαῖο κείμενο παράλληλα, οὔτε σύντομες βιογραφικὲς σημειώσεις κ.λ.π. γιὰ νὰ μὴ μεγαλώση τὸ βιβλίο καὶ γιὰ νὰ μὴ ξεμακρύνω ἀπ' τὸν πρωταρχικό μου σκοπό, νὰ δώσω στὰ χέρια τοῦ Ἕλληνα ἀναγνώστη, κι αὐτοῦ ποὺ μπορεῖ νὰ μὴν ἔφτασε ὡς τὴν Πέμπτη ἢ Ἕκτη τάξη στὸ Γυμνάσιο, μερικὰ ἀπὸ τὰ λυρικὰ ποιήματα τῶν Ἀρχαίων Ἑλλήνων ποὺ μιλοῦν ἀκόμη καὶ σήμερα στὴν καρδιά μας, σὲ μιὰ πολὺ προσιτὴ ἔκδοση.

Ἡ χαρά μου θὰ 'ναι πολὺ μεγάλη, ἂν ἡ προσπάθειά μου αὐτὴ γίνη ἀφορμὴ γιὰ κάποιο εὐχάριστο πλησίασμα στὸ ἀθάνατο ἀρχαῖο Ἑλληνικὸ πνεῦμα.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ΘΩΜΑ ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΗ
ΚΑΘΗΓΗΤΗ ΦΙΛΟΛΟΓΟΥ

ΑΡΧΑΙΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΛΥΡΙΚΟΙ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚ.
ΚΕΝΤΡ. ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΒΕΡΟΙΑΣ

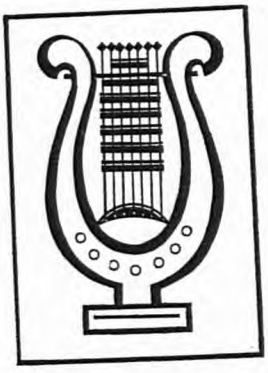

ΑΛΚΑΙΟΣ - ΑΛΚΜΑΝ - ΑΝΑΚΡΕΩΝ
ΑΡΧΙΛΟΧΟΣ - ΒΑΚΧΥΛΙΔΗΣ - ΘΕΟΓΝΙΣ
ΚΑΛΛΙΝΟΣ - ΜΙΜΝΕΡΜΟΣ - ΞΕΝΟΦΑΝΗΣ
ΠΙΝΔΑΡΟΣ - ΣΑΠΦΩ
ΣΗΜΩΝΙΔΗΣ Ο ΑΜΟΡΓΙΝΟΣ - ΣΙΜΩΝΙΔΗΣ Ο ΚΕΙΟΣ
ΣΟΛΩΝ
ΣΤΗΣΙΧΟΡΟΣ - ΤΕΡΠΑΝΔΡΟΣ - ΤΥΡΤΑΙΟΣ

ΒΕΡΟΙΑ 1975

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1) Ἀλκαῖος — ΣΥΜΠΟΣΙΑΚΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ..... Σελ. 7
2) Ἀλκαῖος — Η ΠΟΛΗ ΣΕ ΤΡΙΚΥΜΙΑ ..... » 8
3) Ἀλκαῖος — ΧΑΙΡΕΚΑΚΙΑ ..... » 9
4) Ἀλκμάν — ΤΑ ΓΗΡΑΤΕΙΑ ..... » 10
5) Ἀνακρέων — ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΣΥΜΠΟΣΙΟ ..... » 11
6) Ἀνακρέων — ΑΝΑΣΤΕΝΑΓΜΑΤΑ ΓΗΡΑΤΕΙΩΝ ..... » 12
7) Ἀνακρέων — ΓΕΡΟΝΤΙΚΑ ΠΑΡΑΠΟΝΑ ..... » 13
8) Ἀρχίλοχος — ΑΔΙΑΦΟΡΙΑ ΓΙΑ ΤΑ ΕΓΚΟΣΜΙΑ ..... » 14
9) Ἀρχίλοχος — Η ΜΕΓΑΛΑΥΧΙΑ ..... » 15
10) Ἀρχίλοχος — ΘΑΡΡΟΣ ΣΤΙΣ ΔΟΚΙΜΑΣΙΕΣ ..... » 16
11) Ἀρχίλοχος — ΔΕΝ ΩΦΕΛΟΥΝ ΟΙ ΘΡΗΝΟΙ ..... » 17
12) Βακχυλίδης — ΠΑΙΑΝΑΣ ΣΤΗΝ ΕΙΡΗΝΗ ..... » 18
13) Βακχυλίδης — ΤΗΣ ΕΥΤΥΧΙΑΣ Ο ΔΡΟΜΟΣ ..... » 19
14) Βακχυλίδης — ΕΠΙΝΙΚΟΣ ΑΡΓΕΙΟΥ ..... » 20
15) Θέογνις — Ο ΔΙΠΡΟΣΩΠΟΣ ΦΙΛΟΣ ..... » 21
16) Θέογνις — ΕΙΛΙΚΡΙΝΕΙΑ ..... » 22
17) Θέογνις — ΣΠΑΝΙΟΣ Ο ΠΙΣΤΟΣ ΦΙΛΟΣ ..... » 23
18) Θέογνις — Η ΕΛΠΙΔΑ ..... » 24
19) Καλλῖνος — ΠΟΛΕΜΙΚΟ ΣΑΛΠΙΣΜΑ ..... » 25
20) Μίμνερμος — Η ΝΙΟΤΗ ..... » 26
21) Μίμνερμος — ΤΑ ΓΗΡΑΤΕΙΑ ..... » 27
22) Ξενοφάνης — ΣΥΜΠΟΣΙΟ ..... » 28-29
23) Πίνδαρος — ΠΑΙΑΝΑΣ ΣΤΟΝ ΑΠΟΛΛΩΝΑ ..... » 30-31
24) Σαπφώ — ΩΔΗ ΣΤΗΝ ΑΦΡΟΔΙΤΗ ..... » 32-33
25) Σημωνίδης ὁ Ἀμοργίνος — Η ΜΑΤΑΙΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ » 34
26) Σημωνίδης ὁ Ἀμοργίνος — ΧΑΡΑΚΤΗΡΕΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ..... » 35-36
27) Σιμωνίδης ὁ Κεῖος — Η ΖΩΗ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ ..... » 37
28) Σιμωνίδης ὁ Κεῖος — Η ΑΡΕΤΗ ..... » 38
29) Σιμωνίδης ὁ Κεῖος — ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΕΣ ΣΕ ΝΕΑΡΟ ..... » 39
30) Σόλων — Η ΚΑΛΟΝΟΜΙΑ ..... » 40-41
31) Σόλων — ΤΟ ΜΑΤΙ ΤΟΥ ΘΕΟΥ ..... » 42-43
32) Σόλων — Η ΥΠΟΣΧΕΣΗ ..... » 44
33) Σόλων — ΑΦΙΛΟΚΕΡΔΕΙΑ ..... » 45
34) Στησίχορος — ΝΥΧΤΕΡΙΝΗ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΤΟΥ ΗΛΙΟΥ (ἀπόσπασμα) » 46
35) Τέρπανδρος — ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΑ (3) ..... » 47
36) Τυρταῖος — Η ΑΝΤΡΕΙΑ ..... » 48-49
37) Τυρταῖος — ΕΜΒΑΤΗΡΙΟ ..... » 50

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ΣΥΜΠΟΣΙΑΚΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ

Ἐμπρὸς ἂς πιοῦμε·
γιατὶ ν᾽ ἀνάψουν τὰ λυχνάρια καρτεροῦμε;
Μόνο ἕνα δαχτυλάκι ξέμεινε τῆς μέρας.
Φέρε ἀπ᾽ τὸ ράφι, φίλε,
τὰ πλουμιστὰ ποτήρια τὰ μεγάλα,
τὶ τὸ πιοτὸ π᾽ ἀποξεχνάει τὶς στεναχώριες
δῶρο ἀκριβὸ τό ᾽καμε στοὺς ἀνθρώπους
τοῦ Δία ὁ γιὸς καὶ τῆς Σεμέλης·
ρίχνε, κρασὶ-νερὸ ν᾽ ἀνακατώσης
τὴ μιὰ μὲ δυὸ τὶς κοῦπες στὸν κρατήρα
γιὰ νὰ γιομίση μέχρι πάνω κι ὡς τὰ χείλια·
κι ἂς σπρώχνουν τὰ ποτήρια τό ᾽να τ᾽ ἄλλο...

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Η ΠΟΛΗ ΣΕ ΤΡΙΚΥΜΙΑ

Δὲν τὸ χωράει ὁ νοῦς μου τῶν ἀνέμων
τὸ μάλωμα, τὶ δῶθε κεῖθε σπρώχνει
τὸ κῦμα, καὶ στὴ μέση τοῦ πελάγου
ἐμεῖς μ᾽ ἕνα μαυριδερὸ καράβι
χωρὶς τιμόνι, μὲ δεμένα χέρια,
ἀγκομαχοῦμε κόντρα στὴ φουρτούνα·
στὴ ρίζα, στὸ κατάρτι, τὰ νερὰ πλημμύρα,
καὶ τὰ πανιά μας χιλιοτρυπημένα,
λαβώθηκαν, γιομίσαν παραθύρια,
ξελάσκαραν καὶ τὰ σκοινιά...

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ΧΑΙΡΕΚΑΚΙΑ

I

Τώρα νὰ πιοῦν καὶ νὰ μεθύσουν ὅλοι πρέπει,
κι ὁ ἄμαθος μὲ τὸ στανιό, τὶ πέθανε ὁ Μυρσίλος.

II

Τώρα νὰ πιοῦν καὶ νὰ μεθύσουν ὅλοι πρέπει,
ἀκόμα κι ἂν κανεὶς δὲ συνηθάη,
τώρα νὰ κατεβάση μὲ τὸ ζόρι·
τὸ Μύρσιλο τὸν ἔφαγεν ὁ Χάρος,
πάει ὁ διχτάτορας στὸν Ἅδη.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ΤΑ ΓΗΡΑΤΕΙΑ

Πάει πιά, κορασιές μου μελίφωνες,
κορασιές μου γλυκόλαλες, γέρασα,
δὲν μπορῶ νὰ κουνήσω τὰ πόδια.
Ἄμποτε νὰ γεννιώμουν ψαρόνι
ποὺ πετάει μ᾽ ἀλκυόνες ἀντάμα
στοὺς ἀνθοὺς τῶν κυμάτων ἀπάνω
κι ἀφοβιὰ στὴν καρδιά του φωλιάζει·
Κάθε χρόνο τὴν ἄνοιξη φέρνει
στῶν φτερῶν τὶς αἰθέριες πορφύρες.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΣΥΜΠΟΣΙΟ

Ἄϊντε, παιδί, γιὰ φέρε μας
κανάτα, μονορούφι
πρῶτος νὰ πιῶ,
καί, κοίταξε,
μὲς στὸν κρατήρα κοῦπες
δέκα νερὸ καὶ πέντε
ρίξε κρασί, στὸ κέφι
νά ρθῶ ξανὰ
ἀλλὰ νὰ μὴ θολώσω.

Κι ἂς μὴ συνοριζόμαστε
τὰ σκυθικὰ μεθύσια
μὲ πάταγο κι ἀλαλητὸ
ἀπάνω στὸ τσιμπούσι,
τὰ πιὸ καλά, συντρόφοι,
τραγούδια κουτσοπίνοντας
γιὰ τοὺς θεοὺς ἂς λέμε.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ΑΝΑΣΤΕΝΑΓΜΑΤΑ ΓΗΡΑΤΕΙΩΝ

Οἱ κρόταφοί μου γκρίζωσαν, ἄσπρισαν τὰ μαλλιά μου,
φύγαν τὰ νιάτα τῆς χαρᾶς, τὰ δόντια μου γεράσαν.
Δὲν μ᾽ ἀπομνήσκει πιὰ πολλὴ γλυκειὰ ζωὴ νὰ ζήσω.
᾽Αναστενάζω καὶ πονῶ τὰ Τάρταρα φοβᾶμαι·
τὰ βάθια τοῦ ῞Αδη τρομερά, φριχτὸς ὁ μαῦρος δρόμος
νὰ κατεβῆς καὶ σίγουρο πὼς δὲν ξανανεβαίνεις.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ΓΕΡΟΝΤΙΚΑ ΠΑΡΑΠΟΝΑ

Νὰ πάλι, ποὺ μὲ πορφυρένιο τόπι
ὁ χρυσομάλλης ἔρωτας χτυπᾶ με,
σὲ πειρασμὸ μὲ βάνει γιὰ νὰ παίξω
μὲ μιὰν πλουμιστοσάνταλη παιδούλα.

Ὅμως αὐτή, γέννημα-θρέμμα, βλέπεις,
τῆς Λέσβου τῆς ὡριόχτιστης, γελάει
μὲ τὰ μαλλιά μου π᾽ ἄσπρισαν, καὶ σ᾽ ἄλλα
τηράει μαλλιὰ μ᾽ ὁλάνοιχτο τὸ στόμα.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ΑΔΙΑΦΟΡΙΑ ΓΙΑ ΤΑ ΕΓΚΟΣΜΙΑ

Τοῦ Γύγη τοῦ βαθύπλουτου τὸ βιὸς οὔτε μὲ νοιάζει
κι οὔτε πού τό 'νιωσα ποτὲ φθόνος τὶ πάει νὰ πῆ,
κι ἂν πῆς τὰ κατορθώματα ποὺ λὲν τῶν 'Ολυμπίσιων,
δὲν μὲ μαγεύουν, ἄσχετο μὲ βρίσκει ἡ βασιλεία·
ἀπόμακρα ἀπ' τὰ μάτια μου, ποτὲ νὰ μὴν τὰ δῶ,
πλούτη καὶ φθόνο καὶ τιμές, ἀξιώματα καὶ δόξες.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Η ΜΕΓΑΛΑΥΧΙΑ

Δὲν ἀγαπῶ τὸ στρατηγὸ πού ᾽χει μεγάλο διῶμα
μήτε ποὺ γιὰ τὶς μποῦκλες του φουσκώνει καὶ καυχιέται
κι ἀφήνει γένι τάχα πὼς αὐτὸς κι ἄλλος δὲν εἶναι.
Νά ᾽χω ἕναν τοσοδούτσικον κι ἂς εἶν᾽ ᾽καὶ στραβοπόδης
μὰ νὰ πατάη στὰ σίγουρα, νά ᾽ναι καρδιὰ γιομάτος.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ΘΑΡΡΟΣ ΣΤΙΣ ΔΟΚΙΜΑΣΙΕΣ

Ψυχή μου, ψυχή μου,
τυραννισμένη ἀπ᾽ ἀβάσταχτα βάσανα
ὀρθώσου καὶ πάλεψε μ᾽ ἀγέρωχα στήθια
σιμὰ στῶν ὀχτρῶν τὶς ἐνέδρες,
καὶ μήτε νὰ δείχνης περίσσιο καμάρι
σὰν παίρνης τὴ νίκη,
μὰ μήτε στὸ κλάμα νὰ πέφτης
ἂν χάσης στὴ μάχη.
Τὶς χαρὲς νὰ τὶς χαίρεσαι, ὅμως
μὴν περίσσια τεντώνης τὶς χόρδες
καὶ στὶς μπόρες τὴ δύναμη νά ᾽χης
νὰ μαραίνης τὴ φλόγα τοῦ πόνου.
Πάνω ἀπ᾽ ὅλα θὰ πρέπη νὰ νιώσης
τὸ ρυθμὸ τῆς ζωῆς τῶν ἀνθρώπων.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ΔΕΝ ΩΦΕΛΟΥΝ ΟΙ ΘΡΗΝΟΙ

Τὸ ναυάγιο δὲν μπορεῖ νὰ λησμονήση
οὔτ' ἡ πόλη, Περικλῆ, κι οὔτε κανένας,
μήτε κι ἂν αὐτοὺς ποὺ κλαῖνε τοὺς μαλώνη
μήτε κι ἂν στὰ γλέντια τρέχη νύχτα-μέρα,
μιᾶς καὶ τέτοια παλικάρια
τὰ κατάπιε
τῆς πολύφλοισβης τῆς θάλασσας τὸ κῦμα.
Τὰ πνεμόνια μας φουσκῶσαν ἀπ' τὸν πόνο,
ὅμως, φίλε μου, στ' ἀγιάτρευτα φαρμάκια,
γιατρικὸ μονάχο
σιδερένιο μᾶς χαρίσαν οἱ θεοὶ κουράγιο.
Μὰ τῆς Μοίρας τὸ βαρυόπικρο παιχνίδι
μιὰ τὸν ἕνα βασανίζει μιὰ τὸν ἄλλο,
σήμερα βαράει ἐμᾶς ἡ καταιγίδα
καὶ θρηνοῦμε βουτηγμένοι μὲς στὸ αἷμα,
αὔριο σειρὰ θὰ πάρη καὶ τοὺς ἄλλους.
Ἐμπρός, γρήγορα μακριὰ νὰ διῶξτε
κλάμα, πένθος ποὺ ταιριάζουν στὶς γυναῖκες,
κι ἀτσαλένια μὲς στὰ στήθια κάντε,
ἄντρες τὴν καρδιά.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ΠΑΙΑΝΑΣ ΣΤΗΝ ΕΙΡΗΝΗ

Πόσα καλὰ γιὰ τοὺς θνητοὺς τῆς ξακουστῆς Εἰρήνης
παιδιὰ λογιοῦνται, θὰ σᾶς πῶ, κι ἀρχίζω ἀπὸ τὰ πλούτη
κι ἀπ᾽ τ᾽ ἄνθη τῶν μελίγλωσσων καινούργιων τραγουδιῶν·
κι ἀπ᾽ τῶν θεῶν τὸ μερτικό, ταξίματα, θυσίες·
πάνω σὲ πλουμιστοὺς βωμοὺς μὲς στὴν ξανθιὰ τὴ φλόγα
μεριὰ βοδιῶν μοσχοβολοῦν κι ἀρνιῶν μακρομαλλάτων,
τὰ παλικάρια τρέχουνε, κυλιοῦνται στὴν παλαίστρα,
στήνουν χοροὺς μὲ τοὺς αὐλούς, στὰ γλέντια ξεφαντώνουν.

Στὶς σιδερόδετες λαβὲς τῶν ἄνεργων ἀσπίδων
μαῦρες ἀράχνες ἀργαλειοὺς στήνουν καὶ δός του ὑφαίνουν.
Τρῶν οἱ σκουριὲς τὰ δόρατα, τὰ δίστομα μαχαίρια·
κανένας χτύπος χάλκινων σαλπίγγων δὲ γροικιέται·
τὸν ὕπνο ἀπὸ τὰ βλέφαρα κανένας πιὰ δὲν κλέβει,
τὸν πρωινό, ποὺ τῆς καρδιᾶς εἶν᾽ ἡ ζωὴ κι ἡ γλύκα.
Οἱ πλατωσιὲς γιομίζουνε λαχταριστὰ τσιμπούσια
καὶ σὰν ἐρθοῦν τὰ βράδια
βάζουν φωτιὲς στὶς γειτονιὲς τῆς νιότης τὰ τραγούδια.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ΤΗΣ ΕΥΤΥΧΙΑΣ Ο ΔΡΟΜΟΣ

ΠΡΟΣΟΔΙΟ

Μόνο μιὰ ρούγα, φίλε μου, στὴν εὐτυχία βγάνει
μὰ δὲν τὴ βρίσκουν ὅλοι
ἐξὸν οἱ ἀνθρῶποι ποὺ μποροῦν ἀτάραχα νὰ ζοῦνε
μ᾽ ἀνάλαφρη ψυχή.
Μ᾽ ἂν πῆς γιὰ κεῖνον ποὺ πολλὰ τὴ νύχτα καὶ τὴ μέρα
κλωσσάει μὲς στὸ μυαλό του
γιὰ νά ᾽βρη τὰ μελλούμενα καὶ τὴν καρδιά του τρώει,
ἄδικα τυραννιέται.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ΕΠΙΝΙΚΟΣ
ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΡΓΕΙΟ — ΙΣΘΜΙΟΝΙΚΗ ΠΥΓΜΑΧΟ — ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΕΑ

Στροφὴ

Σεμνοδότειρα φήμη, γιὰ πέτα
στοῦ νησιοῦ μας, τῆς Τζιᾶς, τ᾽ ἅγια χώματα
τὸ μεγάλο νὰ φέρης μαντάτο·
ὁ Ἀργεῖος σ᾽ ἀγῶνα τολμόχερο
τῶν πυγμάχων ἐπῆρε τὴ νίκη.

Ἀντιστροφὴ

Λαμπροφόρες μᾶς ξύπνησε μνῆμες
γιὰ τὴν τόση ἀξιωσύνη ποὺ δείξαμε
ἀπ᾽ τὴν ἅγια πατρίδα μας ξέμακρα
στοῦ Ἰσθμοῦ τὸν περίλαμπρο αὐχένα
μ᾽ ἑβδομήντα τῆς νίκης στεφάνια.

Ἐπωδὸς

Νά, κι ἐγὼ ποιητὴς συμπολίτης του
τοὺς γλυκόηχους αὐλοὺς προσκαλνάω
μὲ τραγούδια τῆς νίκης νὰ ψάλλουνε
τὸν μυριάκριβο γιὸ τοῦ Πανθείδα.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Ο ΔΙΠΡΟΣΩΠΟΣ ΦΙΛΟΣ

Κι ἂν κανεὶς σὲ παινέψη σὰν τὸν βλέπης στὰ μάτια,
μά, σὰν φύγης μακριά του, βγάζει γλώσσα φιδίσια
τέτοιο φίλο στ᾽ ἀλήθεια ποτὲ μὴ ζηλέψης
γιατὶ ἄλλα σοῦ λέει κι ἄλλα ἔχει στὸ νοῦ του...
Βόηθα, Θεέ μου, γιὰ νά ᾽βρω φίλο τέτοιο ποὺ θέλω·
θυμωμένος σὰν θά ᾽μαι σὰν ἀδέρφι νὰ στέκη
κι ἡ ματιά του νὰ φτάνη ἴσια μέσα στὰ στήθια...
Κράτα, φίλε, γερὰ στὸ μυαλό σου ὅσα σοῦ εἶπα
καὶ θὲ νά ᾽ρθη μιὰ μέρα ποὺ στὸ νοῦ θὰ μὲ φέρης.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ΕΙΛΙΚΡΙΝΕΙΑ

Μὴ μ᾽ ἀγαπᾶς μὲ λόγια μιᾶς κι ἄλλα συλλογιέσαι·
στ᾽ ἀλήθεια, ἂν εἶσαι φίλος καὶ λὲς ὅσα πιστεύης,
ἀγάπα με καθάρια, γιὰ πές το μου στὰ ἴσια
πὼς μὲ μισεῖς καὶ θέλεις μὲ μαλωσιὲς νὰ ζοῦμε.
Συφοριασμένη ἡ γλώσσα μὲ δίβουλη τὴ σκέψη
κι ὁποὺ τὴν ἔχει, φίλος δὲν τὸ μπορεῖ νὰ γίνῃ·
Κύρνε, κακὸς καὶ ψεύτης ὀχτρός σου κάλλιο νά ᾽ναι.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ΣΠΑΝΙΟΣ Ο ΠΙΣΤΟΣ ΦΙΛΟΣ

Λιγοστοὺς θὲ νὰ βρῆς, Πολυπαΐδη, συντρόφους
πιστοὶ νὰ φανοῦνε στὶς δύσκολες ὧρες,
νὰ τολμοῦν μὲ τὴν ἴδια στὰ στήθια τους γνώμη
νὰ μοιράζουνται ἴσια τὶς χαρὲς καὶ τὶς πίκρες.
Δὲν θὰ βρῆς κι ἂν γυρίσης στοῦ κόσμου τὶς ἄκρες
οὔτε τόσους ἀνθρώπους ποὺ γιομίζουν καράβι,
μὲ λαλιὰ καὶ μὲ μάτια φρονιμάδα γιομάτα,
ποὺ συφέρο κανένα στὴ ντροπὴ δὲν τοὺς σπρώχνει.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Η ΕΛΠΙΔΑ

Ἡ Ἐλπίδα μόνη ἀπ᾽ τὶς θεὲς ἀπόμεινε στὸν κόσμο,
μυριάκριβη, πετάξανε στὸν Ὄλυμπον οἱ ἄλλες.
Ἔφυγε ἡ Πίστη, ἡ τρανὴ θεά, κι ἡ Σωφροσύνη
μακριά μας πῆγε, φίλε μου, μακριὰ ᾽π᾽ τὴ γῆ κι οἱ χάρες.
Οἱ εὐγενικὲς παλιὲς γενιὲς καιρὸς π᾽ ἀφανιστῆκαν,
τώρα πιὰ νόμους δὲ γροικοῦν, τὸ δίκιο δὲ λογιάζουν.
Ἐμπρός, καθένας ὅσο ζῇ, τὸ ἡλιοφῶς σὰν βλέπῃ,
γεμάτος σέβας στοὺς θεοὺς νὰ κράζῃ τὴν Ἐλπίδα,
νὰ συχνοκάνῃ προσευχές, μεριὰ παχιὰ νὰ καίῃ
καὶ τῆς Ἐλπίδας οἱ στερνὲς θυσίες νά ᾽ν᾽ κι οἱ πρῶτες.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ΠΟΛΕΜΙΚΟ ΣΑΛΠΙΣΜΑ

Ὡς πότε θὰ κοιμόσαστε, καρδιὰ θὰ δεῖξτε πότε,
ὠρὲ λεβέντες; Μιὰ σταλιὰ ντραπῆτε τοὺς γειτόνους
ἔτσι ἄπραγοι νὰ κάθεστε, θαρρεῖς πὼς εἶν' εἰρήνη,
κι ὁ πόλεμος συνθέμελα τὴ χώρα μας ταράζει.
. . . . . .
Ἐμπρός, τὴν ὕστερη στιγμὴ νὰ ρίξης τὸ κοντάρι
πρὶν παραδώσης τὴν ψυχὴ . . . . . .
Τιμὴ καὶ δόξα πρέπει του κείνου ποὺ πολεμάει
γιὰ τὴν πατρίδα, τὰ παιδιά, τ' ἀγαπημένο ταίρι,
μὲ τοὺς ὀχτροὺς κι ὁ θάνατος τὴν ὥρα θὰ ζυγώση
ποὺ θὰ τελειώσουν τῆς κλωστῆς τὸ κλώσιμον οἱ Μοῖρες.
Ἄϊντε, καὶ ποιὸς θὰ βγῆ μπροστὰ καὶ θὰ τραβήξη τώρα
ἴσια στὴ μάχη γιὰ νὰ μπῆ, νά πιάση τὸ κοντάρι,
νὰ σφίξη τὴ λεβέντικια καρδιά, καὶ τὴν ἀσπίδα
ἂς ἔχει ὀμπρὸς στ' ἀρχίνημα στὴν πρώτη ἀνεμοζάλη.
Γραφτὸ τοῦ χάρου σαγιτιὰ κανεὶς νὰ μὴν ξεφύγη,
ἀκόμα κι ἂν ἡ φάρα του τραβάη ἀπὸ τὸ Δία·
γλυτώνει ἀπὸ τὴ μάνητα, τὸ γδοῦπο τῶν δοράτων
πολλὲς φορές, μὰ σπίτι του ὁ θάνατος τὸν βρίσκει.
Τὸν ἄναντρο μὲς τὸ λαὸ κανένας δὲν τὸν θέλει
μήτε στὰ μάτια νὰ τὸν δῆ μήτε νὰ τοῦ μιλήση,
μὰ τὸν λεβέντη τὸν καλὸ τὸν κλαῖν μικροὶ - μεγάλοι·
ἂν πάθη κάτι, στεναγμοὺς στὰ στήθια πλημμυρᾶνε.
Ὅλος ὁ κόσμος λαχταρνάει τὸ νιὸ τὸν ψυχωμένο
καὶ σκοτωμένο τὸν ζητᾶ κι ὡς ζῆ τὸν καμαρώνει·
σὰν πύργος μὲς στὰ μάτια τους, ἴσια θεὸς φαντάζει
κι ἕνας αὐτὸς στὸν κίντυνο γι ἄντρες πολλοὺς ἀξίζει.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Η ΝΙΟΤΗ

Σὰν τὰ φύλλα καὶ μεῖς τῆς πολύανθης ἄνοιξης
ποὺ τρανεύουν γοργὰ μὲ τὰ χάδια τοῦ ἥλιου
ἀσυλλόγιστα δρέπουμε τῆς νιότης τὶς γλύκες
γιὰ μιὰ χούφτα μεροῦλες, καὶ στὸ νοῦ μας δὲ βάνουμε
τὶς χαρὲς καὶ τὶς πίκρες ποὺ οἱ θεοὶ μελετᾶνε.
Κι ὅμως ἄκαρδες μοῖρες ἀκλουθοῦν κάθε βῆμα μας,
τῶν φριχτῶν γηρατειῶν καὶ τοῦ μαύρου θανάτου·
λιγοζώϊστο πού 'ναι τὸ φροῦτο τῆς νιότης,
σὰν μιὰ μέρα ποὺ ὁ ἥλιος φωτίζει τὴν πλάση.

Μὰ σὰν φύγη γιὰ πάντα ἡ μυριάκριβη νιότη,
πιὸ καλὰ νὰ πεθαίνης, τὶ τὴ θέλεις τὴ ζήση,
μιὰ καὶ μὲς στὴν ψυχὴ τὰ φαρμάκια πληθαίνουν,
τυραννιέται τὸ σπίτι ποὺ τὸ δέρνουν οἱ φτώχειες,
τῶν παιδιῶν τὸ μεράκι στέλνει κάτω στὸν Ἅδη
κεῖνον ποὺ λαχταροῦσε ν' ἀποχτήση βλαστάρια,
τὴν καρδιὰ τ' ἀλλουνοῦ τὸ σαράκι τὴν τρώει,
καὶ κανένας δὲ μνήσκει μὲς στὴ γῆ μας, κανένας,
ποὺ νὰ ξέχασε ὁ Δίας παιδεμοὺς νὰ τοῦ δώση.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ΤΑ ΓΗΡΑΤΕΙΑ

Στὴ στιγμὴ κρύος ἵδρωτας ἀπ᾽ τὸ σῶμα μου τρέχει,
τρεμουλιάζει ἡ καρδούλα μου σὰν θωρῶ τοὺς συντρόφους
πάνω στ᾽ ἄνθος τῆς νιότης μὲ περίσσια ὀμορφάδα·
τέτοια γλύκα καὶ χάρη πιὸ πολὺ νὰ κρατοῦσε.
Μὰ λιγόχρονη ἡ νιότη σὰν τ᾽ ὄνειρο φεύγει
πρὶν τὴ ζήσης καί, νά τα, κρεμνιοῦνται ἀπὸ πάνω σου
τὰ φριχτὰ γηρατειά, τ᾽ ἀσχημόφτιαχτα,
μισερά, νὰ μὴν τά ᾽βλεπα, πῶς ἀλλάζουν τὸν ἄνθρωπο·
σὰν ὁρμήξουν ἀπάνω του, καταντάει ἀνεγνώριστος,
καὶ χαλοῦνε τὰ μάτια του καὶ σαλεύει κι ὁ νοῦς του.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ΣΥΜΠΟΣΙΟ

Ὅλα τριγύρω τώρα δά, τὸ πάτωμα, τὰ χέρια
μυρίζουν πάστρα κι ἔτοιμες, πλυμένες, νά, κι οἱ κοῦπες·
στεφάνια οἱ σκλάβοι πλέκουνε κι ἀρώματα προσφέρνουν
μὲ τὸ ποτήρι, καὶ κρασὶ γιομᾶτος ὁ κρατήρας,
πηγὴ χαρᾶς, κι ἄλλο πιοτὸ παρέκει καρτεράει,
ἀτέλειωτο, μοσχοβολοῦν λουλούδια τὰ πιθάρια
κι ἀπὸ τὴ μέση δῶ καὶ κεῖ λιβάνι ἁγνὸ σκορπιέται.
Βρίσκεται ἀκόμη καὶ νερὸ γλυκὸ καὶ κρουσταλλένιο,
ξανθὰ ψωμιὰ παράδιπλα, καὶ πλούσιο τὸ τραπέζι,
ἀπὸ τυρὶ κι ἀπὸ παχὺ μέλι τρισφορτωμένο·
βωμὸς στὸ κέντρο πλουμιστὸς ἀπὸ λογῆς λουλούδια
κι ἀπὸ τραγούδι γέμισαν οἱ κάμαρες καὶ κέφι.

Μὰ πρῶτα πρῶτα στὸ Θεὸ οἱ μυαλωμένοι πρέπει
νὰ ψάλλουνε δοξαστικὰ καὶ μὲ καθάριο στόμα,
σπονδὲς σὰν κάνουν, νὰ ζητοῦν τὰ δίκια νὰ μποροῦνε
νὰ φτιάχνουν, πού 'ναι καὶ πρεπὸ κι εἶναι δουλειά τους πρώτη.
κι ἔπειτα, φίλε, τὸ πιοτὸ δὲν εἶναι ἁμαρτία·
φτάνει στὸ σπίτι νὰ μπορῇς καὶ μοναχὸς νὰ φτάσῃς
χωρὶς βοηθό, καμαρωτά, ἐξὸν κι ἂν εἶσαι γέρος.
Κι ἀπὸ τοὺς ἄντρες κείνονε ξέχωρα νὰ παινεύῃς

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

πού, κι ὅταν πιῇ, μιλάει καλὰ καὶ δὲν ξεχνᾶ ποιὸς εἶναι,
μ᾽ ἀδιάκοπα τὴν Ἀρετὴ ποθεῖ καὶ συλλογιέται·
κι ὄχι, σὰν πιῇς, νὰ τραγουδᾶς Γιγάντων καὶ Τιτάνων
πολέμους, πού ᾽ναι τῶν παλιῶν ψεύτικα παραμύθια,
κι οὔτε νὰ λὲς γιὰ Κένταυρους, γιὰ μακελειὰ καὶ τρόμους·
αὐτὰ καθόλου δὲ φελᾶν· ὅμως σωστὸ καὶ δίκιο
τοὺς ὀλυμπίσιους πάντοτε μ᾽ εὐλάβεια νὰ θυμᾶσαι.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροια

ΠΑΙΑΝΑΣ ΣΤΟΝ ΑΠΟΛΛΩΝΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΛΕΙΨΗ ΤΟΥ ΗΛΙΟΥ

Στροφὴ

᾽Αχτίνα τοῦ ἥλιου λαμπρόθωρη,
τῶν ὀμματιῶν ἡ μάνα,
σὰν τί νά ᾽χης στὸ νοῦ σου,
ὦ φῶς τῶν ἀστεριῶν,
καὶ μέρα μεσημέρι σκοτεινιάζεις;
Γιατὶ στοὺς ἄντρες τὴ δύναμη ἀνήμπορη μάρανες
κι ἄπραγο τὸ μυαλό τους
καὶ βιάστηκες νὰ πᾶς στὸ μαῦρο μονοπάτι;
Νὰ φέρνης ἄραγε κακὸ
ποὺ δὲν ματάγινε στὸν κόσμο;
῞Ελα, θερμοπαρακαλῶ σε,
γρήγορων ἀλόγων ὁδηγήτρα,
στ᾽ ὄνομα τοῦ Δία,
τὸν καλὸ νὰ πάρης δρόμο
κι ἀσυφόριαστα στὴ Θήβα μας νὰ δώσης
πλούτη κι εὐτυχία,
ὦ σεβάσμια, σύ, τὸ τρίσθαμα τῆς πλάσης.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Ἀντιστροφὴ

Ἄραγε κακιωμένη ἀπ᾽ τῶν ἀνθρώπων
τ᾽ ἄνομα ἔργα,
χωρὶς ὡστόσο νὰ θελήσης
τ᾽ ἄχραντο φῶς ἀπ᾽ τὴ ζωὴ μιὰ καὶ καλὴ νὰ σβήσης,
μᾶς φέρνεις κάποιου πόλεμου σημάδι;
Πείνα, σπαρτῶν καταστροφή;
Πρωτόφαντους χιονιάδες;
Καταραμένη ἀμάχη ἀδερφοχτόνα;
Στὴ γῆς θαλασσοπλήμμυρα;
Τὸ πάγωμα τῆς φύσης,
γιὰ μήπως μουχλιασμένο καλοκαίρι
γιομάτο ἀπὸ νεροποντές;
Μήπως τὸν κόσμο νὰ χαλάσης,
κι ἀπ᾽ τὸν κατακλυσμὸ
νέα γενιὰ ᾽πὸ τὴν ἀρχὴ στοχάζεσαι νὰ φτιάσης;
Δὲν θλίβομαι διόλου γιὰ κάτι
ποὺ μ᾽ ὅλους μαζὶ τοὺς ἀνθρώπους θὰ πάθω.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ΩΔΗ ΣΤΗΝ ΑΦΡΟΔΙΤΗ

Λαμπερόθρονη, ἀθάνατη ᾽Αφροδίτη, διογέννητη,
ὦ σὺ πρωτομαστόρισσα τῶν δόλων τῶν ἐρώτων,
μὴ τὴν παιδεύης μὲ καημούς, μὲ βάσανα περίσσια,
κυρά μου, τὴν καρδιά μου·

Ἔλα δωνὰ σὰν ἄλλοτε π᾽ ἄκουσες τὴ φωνή μου
ἀπὸ μακριά, κι ἀφήνοντας τὸ σπίτι τοῦ πατέρα
ἦρτες γοργὰ γιὰ νὰ μὲ δῆς, νὰ μάθης τὸν καημό μου,
κι ἄμαξα χρυσαφένια

ἔζεψαν τὰ χεράκια σου, κι ὄμορφα τὴν ἐσέρναν
σπουργίτια οὐρανοπέταχτα πάν᾽ ἀπ᾽ τὴ γῆ τὴ μαύρη
ποὺ τὰ πυκνά τους τὰ φτερὰ σὰν τὰ κουπιὰ γυρνοῦσαν,
καὶ μέσ᾽ ἀπ᾽ τὸν αἰθέρα

στὴν ὥρα πάνω πρόφτασαν· καὶ σύ, ὦ μακαρία,
χαμογελῶντας ἄνοιξες τ᾽ ἀθάνατά σου χείλη
ρωτῶντας με τὶ μ᾽ εὕρηκε ξανὰ καὶ τώρα πάλι
σιμά μου σὲ φωνάζω,

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

τί τάχα θέλω νὰ γενῆ πάλι μὲς στὴ δικιά μου
τὴ μανιασμένη μου ψυχή· «ποιὸν ἡ Πειθὼ λεβέντη
μὲς στὴ δικιά σου ἀποζητᾶς ἀγκάλη νὰ ὁδηγήση,
Ψάπφα, ποιὸς σὲ παιδεύει;

Ἂν σ᾽ ἀποφεύγη, γρήγορα ξοπίσω σου θὰ τρέχη,
τὰ δῶρα σου ἂν δὲ δέχεται, ταχιὰ θὰ σοῦ χαρίση,
κι ἂν σήμερα δὲν σ᾽ ἀγαπᾶ, ταχιὰ θὰ σ᾽ ἀγαπήση,
ἀκόμα κι ἂν τὸ διώχνης...»

Ἔλα σιμά μου, σῶσε με, τὶς ἔγνοιες κάνε πέρα,
κι ὅσα ἡ ψυχή μου λαχταράει, θεά, ξετέλεψέ τα·
κάνε μιὰν ὥρα ἀρχήτερα· κι ἂς εἶν᾽ ἡ ἀφεντιά σου
σύμμαχος στὸ πλευρό μου!

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Η ΜΑΤΑΙΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ

Παιδί μου, ὁ Βροντοκέραυνος ὅλα τά χει στὰ χέρια,
ὅσα πάνω στὴ Γῆ πατοῦν, κι ὡς θέλει τὰ ταιριάζει·
τὴ θεία βουλὴ δὲν τὸ μποροῦν οἱ ἀνθρῶποι νὰ μαντέψουν,
λιγόζωοι, ζοῦν καθὼς τὰ ζᾶ καὶ διόλου δὲν κατέχουν
πῶς τὸ καθένανε ὁ θεὸς γι αὐτοὺς θὰ ξετελέψη.

Τρῶνε, ἀνασαίνουν καὶ θωροῦν μὲ πίστη καὶ μ᾽ ἐλπίδα
καὶ κούφια κάνουν ὄνειρα μὲς στὸ παχὺ σκοτάδι
καὶ καρτεροῦν ἄλλοι τὸ φῶς νὰ ρθῆ, νὰ ξημερώση,
ἄλλοι τὰ χρόνια νὰ διαβοῦν, καὶ δὲ θὰ βρῆς κανέναν
ἡ νέα χρονιὰ νὰ μὴ ζητᾶ πλούτια, χαρὲς νὰ δώση.

Ὅμως τ᾽ ἄχαρα γερατειὰ τὸν ἕναν διαφεντεύουν
προτοῦ νὰ φτάση στὴ θανή, τὸν ἄλλον οἱ ἀρρώστειες
τὸν λειώνουν πρὶν τὴν ὥρα του, τὸν τρίτο κάποιο βέλος
τ᾽ Ἄρη τὸν στέλνει στὰ βαθειὰ τοῦ Πλούτωνα παλάτια,
κι ἂν πῆς γιὰ τὰ ναυτόπουλα τὰ θαλασσοδαρμένα
τὰ τρώει ὁ χάρος πρὶν γευτοῦν γλυκειᾶς ζωῆς μιὰ μέρα·
ἄλλοι στὸν τράχηλο περνοῦν, μαύρη, κακιά τους μοίρα,
πικρὴ θηλειὰ καὶ μοναχοὶ τὸ ἡλιοφῶς ἀρνοῦνται.

Ἔτσι κανένα ἀπ᾽ τοὺς θνητοὺς κακὸ δὲν ἀλαργεύει
παρὰ καημοὶ καὶ βάσανα τοὺς διπλοτριπλοζώνουν
καὶ τοὺς μαδοῦν. Μ᾽ ἂν ἤθελαν λιγάκι νὰ μ᾽ ἀκούσουν,
μακριὰ ᾽πο κάθε πονηριὰ κι ἀπ᾽ ἄνομο συφέρο
θὰ ζούσαμ᾽ ὅλοι σὰν παιδιὰ μὲ δίχως καρδιοχτύπια.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ΧΑΡΑΚΤΗΡΕΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ (ἀπόσπασμα)

Ὅταν ὁ Πλάστης ἄρχισε νὰ πλάθη τὶς γυναῖκες
στὴν καθεμιά τους σκέφτηκε χώρια μυαλὸ νὰ βάλη.
Τῆς μιᾶς τῆς δίνει ὀρθότριχης, λασπόχαρης γουρούνας,
κι ὅλα μέσα στὸ σπίτι της στὴ βρώμα βουτηγμένα
ἐδῶ κι ἐκεῖ στὸ πάτωμα κάτω κατρακυλιοῦνται
κι ἄλουστη πάντα μ᾽ ἄπλυτα στὸ σῶμα τὰ σκουτιά της
παχαίνει μὲς στὴν κοπριὰ στρογγυλοκαθισμένη.

Κι ἀπὸ πανούργαν ἀλεποὺ μυαλὸ στὴν ἄλλη δίνει·
πολύξερη... ποτὲ κακὸ τὸ νοῦ της δὲν ξεφεύγει.
Ὅμως αὐτὴ καὶ τὸ σωστὸ μπορεῖ νὰ ξεχωρίζη,
ἀλλ᾽ ὄχι σπάνια τὸ καλὸ κακὸ τὸ λογαριάζει,
καὶ τὸ κακὸ πάλι καλό, σὰν ποὺ συφέρον ἔχει,
κι ἡ γνώμη της σὰν τὸν καιρὸ τὸν ἄστατον ἀλλάζει.

Τὴν τρίτη ἀπὸ τὴ θάλασσα, δίβουλο τὸ μυαλό της·
τὴ μιὰ τὴ μέρα χαίρεται, σὰν κότα κακαρίζει,
κι ὅποιος στὸ σπίτι της τὴ δῆ «τὶ πρόσχαρη γυναίκα,
καλλίτερη δὲ φάνηκεν ἄλλη, θὰ πῆ, στὴν πλάση».
Ὅμως ἂν τύχη καὶ βρεθῆ μπροστά της ἄλλη μέρα,
οὔτε στὰ μάτια νὰ τὴ δῆ κι οὐδὲ νὰ τὴ σιμώση·
ἀφρομανίζει κι ἀλυχτάει, ἡ λύσσα της μεγάλη,
ὅπως μπρὸς στὰ κουτάβια της νιόβγαλτη σκυλομάνα.
Ἀμάλακτη κι ἀζύγωτη τὰ μάτια γυροφέρνει
ἴδια σὲ φίλους καὶ σ᾽ ὀχτρούς, ξεχωρισμὸ δὲν κάνει.
Φαντάζει σὰν τὴ θάλασσα π᾽ ὧρες γλυκοκοιμᾶται
ἀκύμαντη, ἀσυννέφιαστη, χαρὰ τρανὴ στοὺς ναῦτες,
μὲς στὸ κατακαλόκαιρο, κι ὧρες μ᾽ ἀφροὺς γεμίζει,
λυσσομανάει καὶ δέρνεται, βαρυβογγάει, βρυχιέται...
Μὲ τέτοια ἀλήθεια θάλασσα τούτη ἡ γυναίκα μοιάζει.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Τὴν τέταρτη τὴ γέννησεν ἀβρόχαιτη φοράδα.
Μακριὰ ἀπὸ τὶς βαρειὲς δουλειὲς κι ἀπὸ τὶς στεναχώριες
ἀποτραβιέται, κι ἄλεσμα, μυλόπετρα δὲν πιάνει,
κι οὔτε ποὺ καταδέχεται κόσκινο νὰ σηκώση
κι οὔτ᾽ ἀπὸ τὸ σπιτάκι της σκουπίδια νὰ πετάξη...
Μά, λούζεται καθημερνὰ δυὸ τρεῖς φορὲς τὴ μέρα
κι ἀλείφεται μ᾽ ἀρώματα, μὲ μυρουδιὲς περίσσιες,
καὶ φουντωτὰ ᾽χει τὰ μαλλιὰ πάντοτε χτενισμένα
μὲ νιοκομμένα λούλουδα πάντα στεφανωμένα.
Ὄμορφο ἀλήθεια κοίταγμα μιὰ σὰν αὐτὴ γυναίκα,
μά, γιὰ τοὺς ἄλλους μοναχά, ἀλί στον ποὺ τὴν ἔχει,
ἐξὸν κι ἂν εἶναι βασιλιὰς ἢ κάποιος μεγιστάνας
μ᾽ αὐτά της τὰ καμώματα νὰ φραίνη τὴν καρδιά του.

Τὴν πέμπτη ἀπὸ τὴ μέλισσα, χαρά στον ποὺ τὴν πάρη.
Σ᾽ αὐτὴν ψεγάδι, ἀληθινά, κανένα δὲν κολλάει,
μ᾽ ἀνθοβολάει κι αὐξαίνεται τὸ στέργιο σπιτικό της,
κι ἀγαπημένη αὐτὴ γερνάει σ᾽ ἀγαπημένον πλάϊ,
γέννα σὰν δώση ξακουστήν, ὄμορφην, παινεμένη.
Μὲς στὶς γυναῖκες διαλεχτὴ σὰν ἥλιος ξεχωρίζει,
κι ὅλες οἱ χάρες τοῦ Θεοῦ τὴν ὡριοστεφανώνουν.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Η ΖΩΗ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

Τ' ἀνθρώπου ἡ μπόρεση μικρὴ
κι ἀγέρας τὰ ὄνειρά του·
ἡ ζήση μέρες μιὰ σταλιὰ
καὶ πέλαο τὰ φαρμάκια,
κι ἀνέσπλαχνος ὁ Χάροντας
παντοῦ παραμονεύει·
χαλνάει λεβέντες ζηλευτούς,
ἄναντρο δὲν ξεχνάει
μ' ἕνα γιὰ ὅλους μερτικό,
ξεχωρισμὸ δὲν κάνει.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Η ΑΡΕΤΗ

Ὑπάρχει κάποιος θρύλος·
τὰ δώματα τῆς Ἀρετῆς ἀζύγωτ᾽ ἀκροβράχια·
κι᾽ ὡς εἶν᾽ ἀμόλυντη θεὰ κι ἡ κατοικιά της ἅγια,
κι οὔτε μποροῦν τοῦ καθενοῦ τὰ μάτια νὰ τὴ δοῦνε
παρὰ μονάχα ἐκείνου
π᾽ ἀπὸ τὰ βάθη τῆς ψυχῆς ἱδρώνει καὶ ματώνει
καὶ γιὰ δική της χάρη
φτάνει ὡς ἀπάνω στ᾽ ἄπαρτα τὰ κάστρα τῆς ἀντρείας.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΕΣ ΣΕ ΝΕΑΡΟ

Τίποτ᾽, ἀλήθεια, σταθερὸ δὲν μένει στοὺς ἀνθρώπους·
κι ἕνα του λόγο πάνσοφο μᾶς εἶπε ὁ μέγας Χιώτης·
«πὼς μὲ τὰ φύλλα κι οἱ γενιὲς μοιάζουνε τῶν ἀνθρώπων».
Μά, λίγοι ἀνθρῶποι τ᾽ ἄκουσαν καὶ στὴν καρδιὰ τὸ βάλαν,
γιατὶ στὰ σπλάχνα καθενοῦ στήνει φωλιὰ ἡ ᾽Ελπίδα
π᾽ ἀπὸ τὰ πρῶτα χρόνια του γεννιέται μὲς στὰ στήθια.

"Οσο καθένας ἄνθρωπος νιὸς εἶναι καὶ λεβέντης,
παίρνουν ἀγέρα τὰ μυαλὰ κι ὄνειρα μύρια κάνει·
γεράματα καὶ θάνατο δὲν βάνει στὸ μυαλό του
καὶ τὴν ὑγειὰ σὰν χαίρεται, γι᾽ ἀρρώστειες δὲ λογιάζει.

Κούφιοι, στ᾽ ἀλήθεια, ποὺ μυαλὰ τέτοια τοὺς διαφεντεύουν
καὶ δὲν κατέχουν πὼς ζωὴ καὶ νιότη, χελιδόνια.
"Ομως ἐσύ, σὰν πού ᾽μαθες τώρα τὴν πᾶσα ἀλήθεια,
δεῖξ᾽ τὴν πανώργια σου ψυχὴ καὶ χάρισε στὸν κόσμο
ὅλα τὰ πλούτια τῆς καρδιᾶς ποὺ κρύβεις μὲς στὰ στήθια.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Η ΚΑΛΟΝΟΜΙΑ
(ΥΠΟΘΗΚΗ ΕΙΣ ΑΘΗΝΑΙΟΥΣ)

Ἡ χώρα μας νὰ μὴ χαθῆ τοῦ Δία εἶναι βουλὴ
καὶ πεθυμιὰ μὲς στὴν καρδιὰ τῶν ἀθανάτων ὅλων,
τὶ σκέπη ἀρχοντογέννητη τὰ χέρια της ἁπλώνει,
τρανόκαρδη προστάτισσα, ἡ Ἀθηνᾶ ἡ Παλλάδα.

Ὅμως τὴν χώρα τὴν τρανὴ βουλιένται ν' ἀφανίσουν
οἱ λίγοι πλουτοκράτορες χωρὶς καθόλου γνώση
καὶ λαοπλάνων ἄδικα μυαλὰ ξαγορασμένα,
μὰ τὴ μεγάλη ἀποκοτιὰ σίγουρα θὰ πλερώσουν·
τὶ νὰ δαμάσουν δὲν μποροῦν τὴν τόση ἀχορταγιά τους
κι οὔτε μὲ δίχως σκάνταλα τὸν πλοῦτο νὰ χαροῦνε.
Δὲν ξέρουν νὰ γιορτάζουνε φρόνιμα στὰ τσιμπούσια
. . . . . .
μόνο κοιτάζουν μ' ἀδικιὲς τὸ χρῆμα νὰ μαζώνουν.
. . . . . .
Τ' ἅγια δὲν λογαριάζουνε μήτε κοινὰ ξετάζουν,
μὰ κλέβει ὁ ἕνας τ' ἀπὸ δῶ κι ἄλλος τὰ κεῖθε ἁρπάζει,
τῆς Δικαιοσύνης τὴν τιμὴ κανένας δὲ θυμᾶται,
κι Αὐτὴ σωπαίνει, μὰ θωρεῖ καὶ τ' ἄνομα κατέχει
πριχοῦ στὸν ἥλιο νὰ φανοῦν καὶ θά 'ρθη νὰ πλερώση.

Ἡ ἀνομιὰ στὴν χώρα μας θὰ φέρη συφορὰ
καὶ γρήγορα μὲς στῆς σκλαβιᾶς τὰ δίχτυα θὰ τὴ ρίξη·
γιὰ ἀδερφοχτόνα ταραχὴ γιὰ μάχη θὰ σηκώση,
ὁποὺ θερίζει ἀνέσπλαχνα τὴ λατρεμένη νιότη·
Ἀπ' τὴν ἀμάχη γρήγορα ἡ ζουλεμένη χώρα
λειώνει κι ἀπὸ τὶς σύναξες ποὺ πονηροὺς μαζώνουν.
Τοῦτες οἱ μαῦρες συφορὲς πλανιῶνται μὲς στὴ χώρα
καὶ παίρνουνε τῆς ξενιτιᾶς πολλοὶ φτωχοὶ τὸ δρόμο

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

π᾽ ἀταίριαστα πουλήθηκαν σὰ σκλάβοι μ᾽ ἁλυσίδες
γιὰ νὰ γευτοῦνε τὸ ζυγὸ τῆς μισητῆς δουλείας.
Μὰ τὸ κακὸ δὲ σταματᾶ κι ἀράδα παίρνει σπίτια
καὶ δὲν μποροῦν νὰ τὸ κρατοῦν πιὰ τῆς αὐλῆς οἱ πόρτες
γιατὶ ψηλοὺς μαντρότοιχους πηδάει καὶ πάει καὶ βρίσκει
καὶ κεῖνον ποὺ στὰ πιὸ βαθιὰ τῆς κατοικιᾶς ζαρώνει.

Αὐτὰ ἡ καρδιά μου γιὰ νὰ πῶ στοὺς Ἀθηναίους θέλει·
στὴν χώρα τῆς κακονομιᾶς πέλαγο ἡ δυστυχία,
καὶ μόνον ἡ καλονομιὰ μπορεῖ νὰ βάνη τάξη,
γλυκειὰ γαλήνη νὰ γεννᾶ, τὰ πόδια τῶν ἀδίκων
νὰ σφιχτοδένη, τὶς σκληρὲς ψυχὲς νὰ μαλακώνη,
νὰ παύη τὴν ἀχορταγιά, περφάνειες νὰ μαραίνη
καὶ νὰ ξεραίνη τὴ στιγμὴ π᾽ ἀρχίζουν νὰ φυτρώνουν
τ᾽ ἀκράνθια τῆς ἀποκοτιᾶς, τὸ δίκιο νὰ ἰσιώνη·
Ὅποὺ πολὺ ψηλὰ πετοῦν αὐτὴ τοὺς φρονιμεύει
καὶ ξεριζώνει ἀπ᾽ τὶς ψυχὲς τὸ φύτρο τῆς διχόνοιας·
τὶς μαλωσιές, πικρὴ χολὴ μὲς στὶς καρδιὲς ποὺ στάζουν,
μονάχα ἡ καλονομιὰ μπορεῖ νὰ τὶς μερέψη
καὶ μόνο αὐτὴ παντοῦ σκορπᾶ γαλήνη κι ἁρμονία.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ΤΟ ΜΑΤΙ ΤΟΥ ΘΕΟΥ
(ΥΠΟΘΗΚΑΙ ΕΙΣ ΕΑΥΤΟΝ)

Τοῦ Δία γέννα πέρφανη, κόρες τῆς Μνημοσύνης,
Πιερίδες Μοῦσες, προσευχήν, ἀκοῦστε με, ποὺ κάνω
καλοτυχιὰν ἀπ᾽ τοὺς Θεοὺς τοὺς τρισευλογημένους
δόστε μου νά ᾽χω κι ὄνομα καλὸ μὲς στοὺς ἀνθρώπο
Νά ᾽μαι γλυκὸς στοὺς φίλους μου, φαρμάκι στοὺς ὀχ
οἱ φίλοι μου νὰ μὲ τιμοῦν, οἱ ὀχτροί μου νὰ μὲ τρέμο

Βιὸς ν᾽ ἀποχτήσω πεθυμῶ, μ᾽ ἄνομο δὲν τὸ θέλω,
τί τ᾽ ἄδικο δὲν κρύβεται, τὴν πλερωμή του θά ᾽βρη.
Μόνο τὰ πλούτη ποὺ οἱ Θεοὶ στὸν ἄνθρωπο χαρίζουν
πιστὴ τοῦ στέκουν συντροφιὰ καθάρια πέρα ὡς πέρα,
μ᾽ αὐτὰ ποὺ βγαίνουν μὲ κλεψιὰ κι ὄχι μ᾽ ἱδρώτα τίμ
ἀθέλητα σ᾽ ἀκολουθᾶν, ἡ ἀδικιὰ τὰ σέρνει
καὶ γρήγορα ζυμώνουνται μ᾽ ἀποκοτιᾶς προζύμι·
φουντώνει αὐτὸ σιγὰ - σιγὰ σὰν πυρκαγιὰ σὲ δῶμα,
μικρὴ φωτίτσα στὴν ἀρχή, συφοριασμένη σβήνει.
Πολὺ δὲ μνήσκει στοὺς θνητοὺς τῆς ἀνομιᾶς τὸ κέρδ
τὶ δὲν καρπίζει γιὰ καιρὸ τ᾽ ἄδικο στοὺς ἀνθρώπους.

Ὅλων τὸ τέλος ἀπ᾽ τὰ πρὶν τὸ βλέπει ὁ γιὸς τοῦ Κρ
κι ὅπως τὰ σύγνεφα σκορπᾶν τῆς ἄνοιξης ἀνέμοι
π᾽ ὁρμᾶν μέσα στῆς θάλασσας τῆς πικροκυματούσας
τὰ βάθια, κι ἄξαφνα τὰ σειοῦν καὶ πάλι βγαίνουν ὄξω
πάνω στὰ σταροχώραφα τρυγῶντας ἄνθια, κόπους,
καὶ δρόμο παίρνουν ν᾽ ἀνεβοῦν στὰ δώματα τ᾽ Ὀλύμ
τ᾽ ἀνέφταστα καὶ ξαστεριὰ στὸν οὐρανὸν ἁπλώνουν
—Ἀστράφτει τότες μὲς στὴ γῆς καὶ στὸ παχὺ τὸ χῶ
τὸ μάτι τοῦ ἥλιου καρπερό, σύγνεφο δὲν ξεκρίνεις —
τέτοια τοῦ Δία ἡ πλερωμὴ πάνω στὸν κόσμο πέφτει,

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

σ᾽ ὅλους μαζί, δὲν κάθεται κακοὺς νὰ ξεχωρίζῃ
κι οὔτε σὰν ἄνθρωπος, μαθές, βαραίνει τὴν καρδιά του
μὲ τ᾽ ἄνομα τοῦ καθενοῦ, μὰ κι οὔτε τοῦ ξεφεύγει
ἄδικος νοῦς καὶ δὲν ξεχνάει τοῦ παιδεμοῦ τὴν ὥρα.
Ἄλλος πλερώνει γρήγορα κι ἄλλος ἀργὰ πλερώνει,
μ᾽ ἂν τοῦ ᾽ρθη κάποιου θάνατος κι ἀπλέρωτα ξεφύγῃ,
μνήσκει τὸ χρέος· ἄφταιγοι μιὰ μέρα τὸ ξωφλᾶνε,
γιὰ τὰ παιδιά, γιὰ τῶν παιδιῶν ξοπίσω τὰ βλαστάρια.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Η ΥΠΟΣΧΕΣΗ
(Ο ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΤΟΥ)

Ἐγὼ μήπως ἀπόστασα πρὶν ὅλα τ᾽ ἀποσώσω
ὅσα νὰ κάμω σκέφτηκα, τὴ χώρα νὰ φιλιώσω;
Ὄχι, στ᾽ ἀλήθεια, μάρτυρας ὁ δικιοκρίτης Χρόνος
κι ἡ μαύρη Γῆ μαρτύρισσα, τῶν ἀθανάτων ὅλων
ποὺ κατοικοῦν τὸν Ὄλυμπο, ἡ παντοθρέπτρα Μάνα.
Τούτης τῆς Γῆς τὶς ἄλυσες τὶς ἀδικοδεμένες
πάνω στῶν τόκων τὰ καρφιά, τὶς τσάκισα, καὶ τώρα
τὴ χώρα βλέπεις λεύτερη κι ἀπ᾽ τὴ σκλαβιὰ σωμένη.
Καὶ κείνους ποὺ πουλήθηκαν, ἄδικα - δίκια, πίσω
στὴ χώρα τοὺς ξανάφερα, στὴ θιόχτιστην Ἀθήνα
καὶ δὲ λησμόνησα, μαθές, κι αὐτοὺς ποὺ μαύρη φτώχεια
τοὺς ἔδιωξε στὴν ξενιτειὰ νὰ τριγυρνᾶν ὁλοῦθε
κι οὐδὲ τὴ γλῶσσα τῆς γλυκειᾶς πατρίδας νὰ μιλοῦνε.
Καὶ λεύτερους ξανάκανα κι αὐτοὺς ποὺ μὲς στὴ χώρα
σήκωναν ἄπρεπη σκλαβιὰ κι ἔτρεμαν τοὺς ἀρχόντους
ποὺ μάζωναν τὰ χτήματα, δὲ λόγιαζαν κανέναν.
Καὶ τοῦτα τ᾽ ἀποτέλειωσα μ᾽ ὑπόσχεση δοσμένη
νὰ κάνω κράτος δυνατὸ μὲ νόμο καὶ μὲ τάξη,
τὸ δίκιο συνταιριάζοντας στὴ δύναμη τῆς χώρας.
Κι ἔγραψα νόμους γιὰ φτωχοὺς τὸ ἴδιο καὶ γιὰ πλούσιους
γιὰ νά ᾽ναι μπρὸς στοὺς δικαστὲς ὅλοι οἱ πολίτες ἴσοι.
Μ᾽ ἂν κάποιος ἄλλος ἔπαιρνε στὰ χέρια τὸ βουκέντρι
κακόμυαλος, φιλόπλουτος ἄντρας, δὲ θὰ μποροῦσε
νὰ βάλη τάξη στὸ λαό, νὰ φέρη τὴ γαλήνη·
γιατὶ τότες ἂν ἄκουγα γιὰ τοὺς ἀριστοκράτες
γιὰ καὶ τοὺς δημοκρατικοὺς ποὺ ἐνάντιά τους πηγαίναν
καὶ θέλαν τὸν ξολοθρεμὸ καὶ γδικιωμὸ νὰ πάρουν,
ἄντρες πολλοὺς θὲ νά ᾽κλαιγεν ἡ ρημαγμένη χώρα.
Γιὰ τοῦτο ἀγῶνα βάσταξα μ᾽ ὁλοῦθε τὶς σαγίτες
καὶ σὰν τὸ λύκο πάλαιψα, καὶ τὰ σκυλιὰ κοπάδι.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ΑΦΙΛΟΚΕΡΔΕΙΑ

= *ΚΕΡΔΟΣΚΟΠΟΣ*

«Δὲν ἔχει ὁ Σόλωνας μυαλό, δὲν εἶν' ἀνοιχτομάτης·
ὅλα τοῦ τά 'δωσε ὁ Θεός, δὲν μπόρειε νὰ τὰ πάρη,
κι ἐνῶ στὰ δίχτυα τά 'πιασε, τοῦ γλίστρησαν καὶ πᾶνε·
πελάγωσε χωρὶς μυαλό, χωρὶς καθόλου θάρρος.
Μιὰ μόνο μέρα βασιλιᾶ νά 'χα τὴν ἐξουσία
μὲς στὴν 'Αθήνα, ν' ἅρπαζα χρυσάφι ὅσο μποροῦσα
κι ἂς μ' ἔγδερναν σὰν ἕνα ἀσκί, κι ἂς μοῦ σφαζαν τὴ φάρα».

ΣΟΛΩΝ

— ...Δὲν ντρέπουμαι ποὺ πόνεσα τὸ πατρικό μου χῶμα
κι οὔτ' ἄγγιξα βασιλικοὺς ἀπανθρωπιὰ γιομάτους
θρόνους, ποὺ γύρω τὴν ψευτιὰ καὶ τὴ ντροπὴ σκορπᾶνε·
γιαυτό, θαρρῶ πὼς ἄνθρωπος κανένας δὲ μὲ φτάνει...

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ΝΥΧΤΕΡΙΝΗ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΤΟΥ ΗΛΙΟΥ ('Απόσπασμα)

Ὁ Ἥλιος τοῦ Ὑπερίονα τ' ὁλόλαμπρο βλαστάρι
πέρναγε τὸν Ὠκεανὸ σ' ὁλόχρυσο ποτήρι,
ποὺ σὰν πλατὺ καράβι
τὸν πάγαινε στῆς σκοτεινῆς τ' ἄγια τὰ βάθη νύχτας,
στὴ μάνα του, στὸ ταίρι του, στ' ἀγαπητὰ παιδιά του.
Τότε σ' ἕνα δαφνόδασος μὲ φουντωμένα κλώνια
κινάει καὶ πάει κι ὁ Ἡρακλῆς
μὲ δρασκελιὲς μεγάλες,
ὁ ἀκριβογιὸς τοῦ Δία...

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΑ

I

Δία, πηγὴ τῶν ὅλων,
τῶν ὅλων ἀρχηγέ,
Δία, σὲ σένα στέλνω
τῶν ὕμνων τούτη τὴν ἀρχή...

II

Στὸν τόπο ποὺ τῆς νέας γενιᾶς
ἀνθίζουν πολεμόχαρα τὰ στήθια
καὶ τὰ βροντόφωνα τραγούδια ἀντάμα
κι ὁποὺ τῆς δικαιοσύνης
τετράπλατος
χωρὶς στροφῶν τσακίσματα εἶν' ὁ δρόμος
σὲ τίμια νὰ συντρέχη
κι ὡραῖα κατορθώματα.

III

Γιὰ σένα ἐμεῖς
τετράχορδα ξεχάσαμε τραγούδια,
γιὰ νὰ σοῦ κελαηδοῦμε
καινούργιους ὕμνους
συνοδειὰ μ' ἑφτάχορδη κιθάρα...

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Η ΑΝΤΡΕΙΑ
(Ὑποθήκη 2)

Στὸ νοῦ δὲ βάνω κι οὔτε κὰν στὰ λόγια μου μιὰ στάλα
αὐτὸν ποὺ λὲν γοργόποδο γιὰ πρῶτο στὴν παλαίστρα,
οὔτε κι ἂν μὲ τοὺς Κύκλωπες στὴ δύναμη στὸ διῶμα
μετριέται, καὶ στὸ τρέξιμο καὶ τὸ Θρακιᾶ νικάει,
κι ἂν μπόρειε καὶ τὸν Τιθωνὸ νὰ ξεπερνᾶ στὰ κάλλη
μὰ καὶ τὸ Μίδα στὰ λεφτὰ τὸ ζάπλουτο Κινύρα,
τὸν Τανταλίδη Πέλοπα πού χε τρανὸ βασίλειο,
γιὰ καὶ τὸν Ἄδραστο ποὺ λὲν γλυκόφωνος πὼς ἦταν
ὅλες τὶς χάρες αὐτονῶν, κι ἂν ἄλλες τόσες ἔχη,
δὲν τὸν λογιάζω παρεκτὸς κι ἂν εἶν' ἀντρειωμένος.
Τὶ δὲ φελάει στὸν πόλεμο μονάχα νὰ σὲ πᾶνε,
παρὰ ν' ἀντέξης νὰ θωρῆς τὸ μάτωμένο χάρο
καὶ νὰ σταθῆς μπρὸς στὸν ὀχτρὸ κι ἄφοβα νὰ παλαίψης·
τότε θὰ πῶ στὰληθινὰ πὼς εἶσαι μὲς στοὺς λίγους.
Μόνο στὴ μάχη φαίνεται τ' ἄξιο τὸ παλικάρι·
χαρὰ στὸ νιὸ ποὺ τὴν τιμὴ θὰ κέρδιζεν ἐτούτη,
τὴν πιὸ τρανὴν ἀπ' τὶς τιμές, τὴν πιὸ μεγάλη δόξα.
Εἶναι στολίδι στὸ λαὸ στολίδι καὶ στὴ χώρα
αὐτὸς ὁ ἄντρας ποὺ ἄτρεμος θὰ μπῆ μέσα στοὺς πρώτους
καὶ θὰ πατήση ἀκλόνητα καὶ πίσω δὲ θὰ γείρη
μήτε νὰ δῆ, καὶ τὴν ψυχὴ στὸν κίνδυνο θὰ ρίξη
καὶ τὴν ἀλύγιστη καρδιά, καὶ δύναμη θὰ δίνη
σὲ κάποιον συμπολεμιστὴ ποὺ θὰ βρεθῆ σιμά του.
Αὐτὸς εἶναι τοῦ πόλεμου τ' ἄξιο τὸ παλικάρι
ἐτοῦτος βάζει στὸ φευγιό, κάθε ποὺ θὰ προβάλη,
τὶς ταραγμένες φάλαγγες τῶν μισητῶν ὀχτρῶν του
καὶ κάνει εὐθὺς νὰ τσακιστῆ τὸ κῦμα τῆς ὁρμῆς των.
Σὰν πέση αὐτὸς καὶ τὴ γλυκειὰ ζωὴ μὲς στοὺς προμάχους

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

σὰν χάση, δόξα ἀθάνατη στὴ χώρα, στὸ γονιό του
χαρίζει, ἀφοῦ χτυπήθηκε πολλὲς φορὲς στὰ στήθια
— τὸ λέει ὁ τρύπιος θώρακας, ἡ ἀσπίδα ἡ ἀφαλένια —
τότες τὸν κλαῖνε τὰ παιδιά, τὸν κλαῖνε κι οἱ γερόντοι,
κι ἀπ᾽ τὴν ἀγάπη μύρεται δέρνεται στὴν ταφή του
ἀπ᾽ ἄκρη σ᾽ ἄκρη ἡ χώρα του, περίλαμπρο κιβούρι
τοῦ στήνουνε καὶ τ᾽ ὄνομα τῶν γιῶν του στοὺς ἀνθρώπους
πάντα μεγάλο κι ἄσβηστο ξοπίσω τῆς γενιᾶς του.
Ἡ δόξα του βασίλεμα ποτὲς δὲ θ᾽ ἀντικρύση
κι ἂς εἶν᾽ ὁ ἴδιος μὲς στὴ γῆ, κάτω στὸ μαῦρο χῶμα·
στὸν κόσμο μένει ἀπέθαντος ὅποιον βαρέση ὁ Ἄρης,
ὁ πολεμόχαρος θεός, τὴν ὥρα ποὺ φτερώνει
στὴ μάχη καὶ ποὺ πολεμάει κι ἱδρώνει καὶ ματώνει
γιὰ τὴν πατρίδα, τὰ παιδιά, καὶ δίνει τὴν ψυχή του.
Μ᾽ ἂν δώση ἡ τύχη καὶ γερὸς στὸ σπίτι του γυρίση
καὶ δὲν τὸν φτάσουν οἱ πικρὲς τοῦ θάνατου σαγίτες,
παίρνοντας νίκη καὶ μαζὶ τὴ δόξα τοῦ πολέμου,
ποὺ ν᾽ ἀπ᾽ τὶς ἄλλες πιὸ τρανή, κι οἱ νιοὶ τιμὲς τοῦ δίνουν,
ἴσια κι οἱ γέροι τὸν τιμοῦν ὡς τὴ στερνή του ὥρα.
Καθὼς γερνάει, σὰν ἥρωας μὲς σ᾽ ὅλους ξεχωρίζει,
τὸ δίκιο καὶ τὴ σέβαση κανένας δὲν τοῦ ἀρνιέται.
Σηκώνουντ᾽ ὅλοι σὰν τὸν δοῦν, μεριάζουν νὰ καθήση
κι οἱ νιοὶ κι οἱ συνομήλικοι κι οἱ γεροντότεροί του.
Καθένας ἄντρας, τὸ λοιπόν, μὲ θάρρος μὲς στὰ στήθια
ἂς δοκιμάζει ν᾽ ἀνεβῆ στὸ κάστρο τῆς ἀντρείας
τὸ πιὸ ψηλό· μιὰ μέρα ἐκεῖ θὰ φτάση δίχως ἄλλο,
ἂν δὲν μακραίνη ἀπ᾽ τὴ φωτιὰ τοῦ ὁρμητικοῦ πολέμου.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ΕΜΒΑΤΗΡΙΟ

Ἔμπρός, ὦ τῆς Λεβενταντρούσας
τῆς Σπάρτης γνήσια παλικάρια,
μὲ τὸ ζερβὶ σηκῶστε τὴν ἀσπίδα
κι ἀδράξτε στὸ δεξί σας τὸ κοντάρι
χωρὶς νὰ συλλογιέστε τὴ ζωή σας·
τὶ διόλου δὲν ταιριάζει σὲ μιὰ Σπάρτη.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ ΑΥΤΟ
«ΑΡΧΑΙΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΛΥΡΙΚΟΙ»
ΤΟΥ ΘΩΜΑ ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΗ
ΤΥΠΩΘΗΚΕ
ΑΠΟ ΤΙΣ ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ
«ROTONDA»
ΙΑΣΟΝΙΔΟΥ 13 - ΤΗΛ. 229.647 - ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ
ΓΙΑ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟ ΤΟΥ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

88
Δημοσια Κεντρικη Βιβλιοθηκη Βεροιας